Any LXI Núm. 2996 - BARCELONA, 1.er Gener 1937 - Preu: 25 cts. - Endarrerits, 40

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
AVG.ª PORTAL DE L'ANGEL, 9
Telèfon 10796
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 5 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

Any nou, vida nova. La dita popular, que mai, en la vida dels pobles no ha tingut confirmació, potser la tingui enguany.

Any nou, vida nova. Per l'horitzó, enmig de la negra nuvolada apunta l'alba d'un demà millor i no molt llunyà. Amb els darrers dies de l'any que se'n va, s'esfondren les desferres d'una societat egoista, malvada, injusta i immoral. Trontolla tot un règim, tota una ètica, tot un concepte fals i partidista de la justícia.

La traïció d'una casta fins ara afavorida amb tots els avantatges, ha obert el camí d'aquesta fonda transformació que capgirarà el món i possarà les coses al seu lloc. Per tal de servir el capitalisme, la banca i l'església, i en fer-ho, assegurar-se la seva privilegiada posició, els militars sense honor i sense dignitat mancaren a la seva paraula i llençaren el país a una lluita sagnant i destructora.

El poble, davant el perill de perdre el joc que dintre la més estricta legalitat havia conquistat, s'aixecà irat i la temptativa feixista s'esfondrà sorollosament. Deixant caure el vel hipòcrita sota el qual amagaven les seves baixes intencions, els militars rebels es mostraren tal com eren. L'ajut d'Itàlia i Alemanya, els seus amos i senyors, es palesà obertament, i allò que fou, els primers dies, una militarada més, un nou i vergonyós capítol de la història d'Espanya, es convertí en l'inici d'una lluita mundial, en què la massa proletària, unida en un sol ideal, seguint el consell de Carles Marx, s'oposà al pas del feixisme, darrer i desesperat intent que per a conservar les seves posicions fa el capitalisme d'arreu del món.

Les circumstàncies imposen un Govern que governi. I també, un poble que obeeixi.

★

Quant trobeu algú que comenta les brutalitats dels facciosos amb la rialleta als llavis, no li tingueu cap consideració. Es un feixista.

S'albiren, en l'horitzó, clarianes de victòria. I aquesta victòria, començament d'una sèrie de triomfs que acabarà solament amb l'anihilament d'un sistema fracassat, es produirà l'any que avui comença. Per això en dir, avui, "any nou, vida nova", no retem tribut a una rutina mancada de confirmació, sinó que fem l'auguri d'un fet venturós i saludem el triomf del proletari del món damunt la concupiscència, l'egoisme, la maldat i la injustícia.

Aquest triomf que ens portarà l'any nou, no serà fàcil. Molta sang generosa s'haurà de vessar, encara, per a assolir-lo; moltes llàgrimes s'hauran d'escolar encara; moltes privacions haurem de sofrir; molts sacrificis ens seran reclamats per al triomf de la causa del poble. Per això cal que també nosaltres, els ciutadans, els camperols, els obrers, ens fem, amb fermesa, el propòsit que l'any nou ens trobi disposats a fer una vida nova. Ens cal una vida d'austeritat, de conformitat, d'abnegació, d'entusiasme, de disciplina, de fe absoluta en la victòria... Fent tots aquesta vida nova que ens aparti de l'alegre frivolitat i de les petiteses que fins ara no havem sabut allunyar de nosaltres, contribuirem a la victòria de la causa del proletariat a Espanya, inici del triomf del poble arreu del món, i farem que, en el transcurs dels temps, la història recordi l'any 1937, que avui comença, amb la denominació d'«any de la victòria del poble».

Any nou vida nova. Així ha d'ésser i així serà.

La guerra, també la pot guanyar la reraguarda. Però per a aconseguir-ho cal disciplina, lleialtat i abnegació.

★

El proletariat de tot el món està al costat del proletariat espanyol.

Aquest número ha estat visat per la censura

—Ep! Aquest cuirassat anglès! Que s'aturi! Ho mana la flota de Franco!

—¿Que no ens portes victòries, Pare Noel?

—No, Franco. Se me les han quedades totes a l'altre banda.

M. 379/2021

COMENTARIS

Els salvadors d'Espanya

Dormien sota l'advocació d'un sant; damunt un llit ple d'incrustacions d'or; vivien en uns palaus sumptuosos; es movien dintre un luxe i un malbaratament exhorbitant... Eren els amos d'Espanya: eren els esbirros, els polítics del frau i de la intriga, eren els vampirs ensotanats, eren els mantenidors de la corrupció i de la immunitat, era tota la xurma enriquida, eren els paràsits d'una societat corrompuda i putrefacta...

I no era solament aquesta classe daurada i amb fortor de prejuicis ferrenys la que pululava per les catifes esponjoses dels palaus i era mestressa d'Espanya. Hi havia els especialistes del «chantage», els terratinents de la terra erma i dels jornals de fam, els patriotes de la usura amb estat oficial, els pirates encoberts amb la carta de la inmunitat repartint-se la riquesa del subsòl i hidrogràfica amb la finança estrangera.

Tota aquesta púrria havia de salvar Espanya!!!

L'hecatombe els venia al damunt i l'ensulciada de tots els privilegis la tenien tan prop que era difícil salvar-los per la seva manca d'escrúpols, per la seva apetència i per la seva incapacitat...

De les etapes vergonyoses que el poble havia de resistir, ells en deien el caos. Els costava posicions i perdien la fe en ells mateixos i en els sants. Els sants no salven els països per abocats al caos que estiguin. El caos, per aquesta escollida minoria amb incrustacions d'or, carregada de pergamins i d'estupidesa, era això: la lluita constant per l'abolició de l'esclavatge, per acabar amb l'explotació de l'home per l'home; el caos era, per ells, l'afany de superació cultural de l'individu, el desig vehement d'aconseguir per als fills un demà més lliure, més humà i més fraternal. Això era el caos! Com evitar-lo?

Senzillament: ells tenien l'or; els militars, els sabres; el capellans i els bisbes disposaven de les trones, de les esglésies. Segons ells ja ho tenien tot. Guanyarien!

El poble també ho tenia tot: Coratge! I, la consigna: lluitar fins a morir per la llibertat del demà! Coratge i unes ganes boges d'acabar amb tanta opressió i ignomínia!

I, el poble manté l'ofensiva. Els qui tenien l'or fugiren; els qui disposaven dels sabres havien estat vençuts; les trones havien servit d'escambell per fer el pallasso...

En un últim esforç esporàdic, la covardia dels fugitius els portà a implorar l'ajut dels usurers i del feixisme de l'exterior. La qüestió era salvar Espanya! I comencen a salvar a Espanya a la seva manera, d'una manera digna d'ells: destrueixen escoles, museus, laboratoris, instituts, biblioteques: la cultura, l'art, el progrés, la riquesa de la nació... Però el sadisme que els corre per les venes no s'atura aquí. Segueix destruint pobles, hospitals, asils i llocs de refugi d'indigents i invàlids...

La vesania dels insurrectes no té límits. Ho prova la criminalitat portada al paroxisme: l'assassinat d'infants, de dones i de vells, tots lluny de la guerra i indefensos.

Però, així, els vàndals no salven Espanya.

Enforteixen el seu tremp. Acreixen la combativitat fins acabar amb tota la xurma bèl·lica amparada sota el feixisme internacional. Fan més vigorós i invencible l'esperit del poble abocat al carrer, primer; des-

(Passa a la pàg. 6

—Ai, que se'ns ensorra!

Judici de l'any nou

(*Dibuix de Tomàs Padró Any* 1867.)

De l'any vell, no en direm res,
no mereix ni recordar-lo,
ha estat un «pinta» i res més;
ja s'ha mort?, doncs a enterrar-lo!

Anem, ara, per l'any nou,
aquest flamant trenta-set.
que, tot just sortit de l'ou,
és trist, fastigós i fred.

Què portarà a la cartera
aquest any que avui comença?
Caminem al seu darrera,
mirem quina llavor llença.

El xicot és optimista,
arreu va sembrant la Pau!,
no sabem si és un bromista
ni tampoc si és un babau:

El cert és, que és pacifista
i no vol ni sang ni foc;
segons ell, no és pas feixista
ni el nazisme vol enlloc.

Ens diu que porta a la terra
l'amor i la comprensió;
ell, acabarà la guerra,
amb ell, vindrà temps millor.

Porta un estel que illumina
el món pels quatre costats:
la senyera gegantina
que aixecà el proletariat!

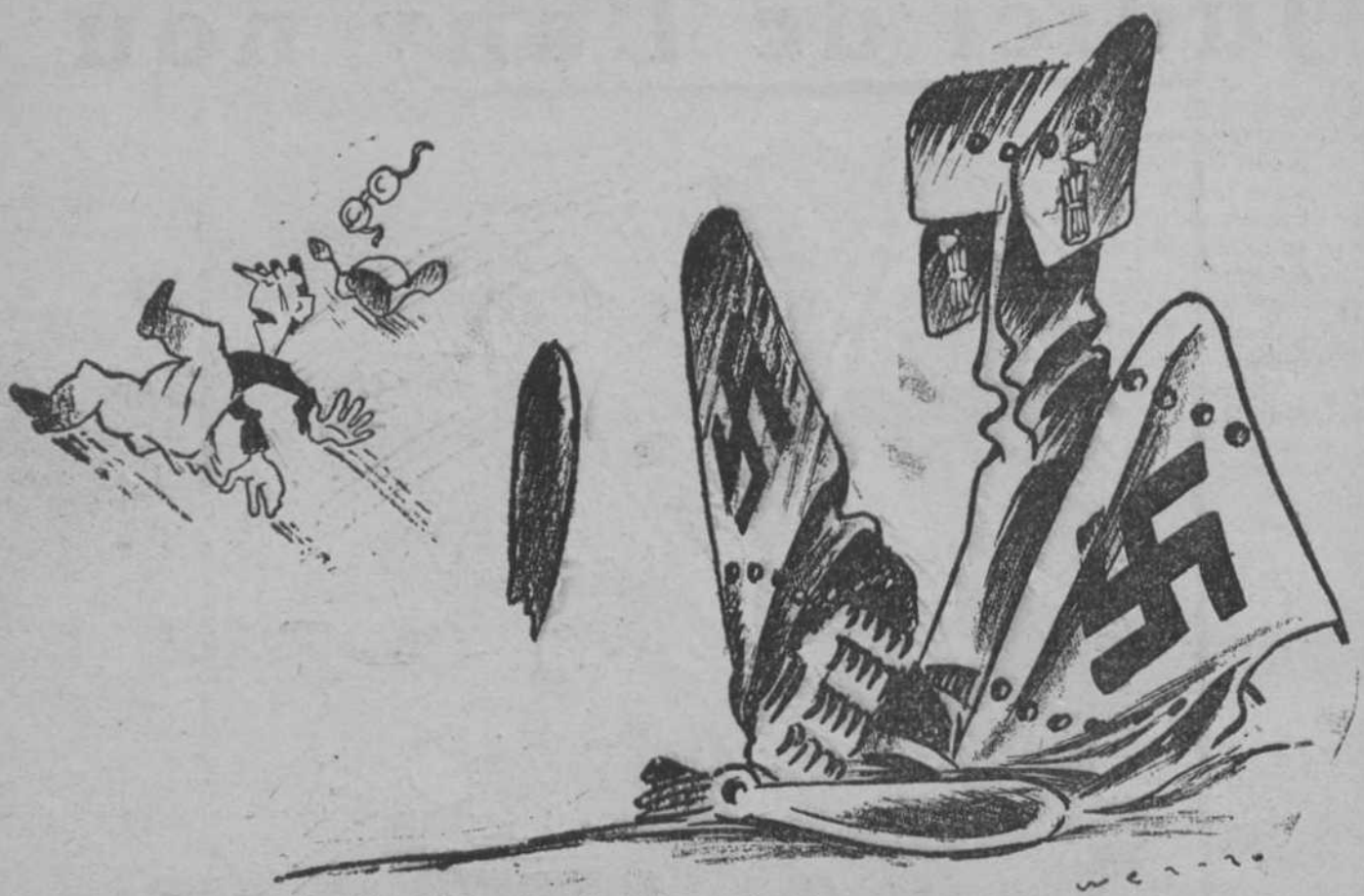
Diu que Itàlia farà figa,
que Hítler no cobrarà,
i si en Franco a guillar triga,
és per por d'un estofat.

Portugal farà la meuca,
en Queipo quedarà mut
i l'Eden serà la lloca...
qui gemega ja ha rebut!

I nosaltres, redreçant-nos,
serem el mirall del món;
ells volgueren aixafar-nos
—quines vanes illusions!—

I nosaltres, pit enfora,
plantarem cara a tothom:
als de dintre i als de fora
i als de l'altra part del món.

Si un poble vol ésser lliure
i li dol restar esclau,
treballa amb fe, per a viure
i és ell qui imposa la Pau!

—Aquest Franco és un'trumfo. Mai no haviem tingut tanta parròquia.
—Decididament, a Abissínia era més fàcil!

(De la pàg. 4)

més en milícies aguerrides; ara en un exèrcit prometedor de la victòria final.

Ells, els pretorians, la bestialitat vestida amb creus i medalles, la criminalitat immunitzada pel pacte de no intervenció —ui, quina por!— ¿havien de salvar Espanya?

Ja veurem quan el poble acabi la guerra què quedarà de la traïdoria dels salvadors, de l'estupidesa feta prejudicis inics, de les castes amb incrustacions d'or o dels decrèpits generalots «ancien règime», exponents d'una nova espècie d'assassins.

Perquè aquesta sang vessada pels germans nostres caiguts ha de fructificar justiciera i implacable en la marxa de la Humanitat.

JAUME BORRELL

Col.lectivitzar, sense indemnització, la petita burgesia, és un error econòmic i una injustícia social.

Madrid heroic!

Madrid inexpugnable, tot ell vibra
en un esclat de ira i de dolor,
Madrid amenaçat dóna la vida
batent amb valentia l'invasor.
El món, l'univers tot, amb goig admira
el seu valor indòmit de tità,
i té pels combatents de la gran causa
una abraçada ferma de germà.

La aviació de Franco

No militars: assassins

Els avions facciosos no obtenen, ni per casualitat, cap victòria sobre l'adversari. Ni una sola vegada no han pogut apuntar-se un èxit damunt l'aviació lleial. En veure els avions del Govern legítim de la República, fugen a tota velocitat i s'amaguen a llurs caus.

En canvi, aquesta aviació facciosa es llueix de valent bombardejant pobles indefensos i destruint ciutats en escapades per sorpresa.

Es cobreix de glòria —glòria feixista, naturalment— ametrallant dones i infants i vessant sang innocent.

L'aviació d'en Franco constitueix una arma adequada als sinistres propòsits del feixisme. Els seus aviadors no són militars, sinó assassins. I com a tals l'exèrcit popular els ha de tractar.

Amb els malfactors no pot haver beligerància.

A cau d'orella

El pianista Nin va donar, en un poblet de la costa, una conferència sobre música. Però com que té més traça a tocar el piano que a parlar en públic, la cosa anava un bon xic ralentida...

«Mozart, deia, fou un gran geni. I després de Mozart... després de Mozart... després de Mozart...»

Un espectador, irreverent va interrompre:

—Després d'esmorzar... un got de vi.

★

L'arquitecte Busquets i Wautrevers és un funcionari municipal que no té —o millor dit, no tenia, ja que sabem que no és a Catalunya— oficina fixa.

Cert dia, en Pi i Sunyer, secretari de la Corporació Municipal, després de cercar-lo debades per tots els recons de la casa, va fer la següent observació:

—Aquest xicot hauria de dir-se Busquets i No el trobets...

★

Cert dia, el mateix Busquets, en donar classe a l'Escola d'Administració Local, va fer la següent categòrica afirmació:

—Totes les coses han de començar sempre per la seva base...

Un alumne, estrafent la veu, va replicar-li:

—Totes, menys els pous.

I en Busquets no va saber que dir.

★

A Pompillos (Osca), en Shum va trobar una vella imatge...

I volgué salvar-la. Però no el deixaven.

—És romànica —deia.

No li valgué. Un savi dictaminà.

—Açí no volem res que sigui catòlic, apostòlic ni romànic...

★

El «sanyó» Vila va ésser conegut durant molt temps per un nom estrafolari. Quan tenia el gimnàs obert —aquell gimnàs, bressol d'atletes, del carrer de Xuclà— cert dia rebé la visita d'un jove que, tímidament, li preguntà:

—Què hi fora Don Gimnàsio?

El minyó havia llegit, a la porta «Gimnasio Vila» i s'havia fet un garbuix.

—Noi, et trobo molt millorat.
—Es que guardo la línia!

I des d'aquell dia, el «sanyó» Vila va ésser conegut per Don Gimnàsio.

★

Llegim en un diari de València:

«Caballero 38 años, presencia, capital, corazón noble, honrado, intimaria señora aproximadas condiciones...»

No sabem quina utilitat, pot tenir, en aquests casos, el poseir un cor noble i honrat.

★

En Darder, «el amigo de los animales», examinava un dels seus deixebles...

—Dígame un animal muy útil, que produce artículos de consumo...

Silenci.

—Sí, hombre... La abeja... la abeja...

El deixeble, en lloc de dir «l'abella melífica...», féu la següent resposta.

—La bejarana.

Tingué un èxit.

ELS FACCIOSOS

Es barallen entre ells

Els facciosos, entre ells, es barallen de valent. No es tracta, ja, de renyines de celobert entre falangistes i requetès sobre qui ha d'anar al front. Res d'això. Ara les baralles són de més categoria. Els nostres, sovint, troben el terreny que ocupen ple de cadàvers de mercenaris.

¿És que, a la fi, els requetès s'han decidit a plantar cara a algú que vagi armat, encara que sigui dels seus, en lloc d'assassinar dones indefenses o d'afusellar obrers?

¿És que els falangistes, davant del perill que els facin afrontar amb les milícies del poble, perden el cap i ho tiren a la tremenda?

¿És que els pobres soldats obligats a lluitar contra el poble, es revolten i s'aixequen contra els degenerats que arruïnen Espanya?

¿És que els legionaris estan tips de servir de força de xoc i de veure's desfets per la metralla dels lleials?

¿És que els moros estan cansats de cobrar en bitllets falsos i ho volen fer en duros «fonsos»?

¿És que alemanys i italians no volen combatre al costat d'uns contingents covards i això porta raons?

No ho sabem. Però el que és cert és que es barallen. I no serà, certament, per a veure qui salva millor Espanya.

— **Arri, allà, maleïts i deixa pas als bons!**

VIBRACIONS

La pau de l'ànima, sols s'aconsegueix a força de combats.

★

L'inici del valor el trobarem sempre en la por.

★

Si no poguessin contar les malalties molts no estarien malalts.

★

L'enemic mira-te'l de cara. L'amic, de reüll.

★

L'incontrolat és un aliat de la cinquena columna. Cal tenir-ho present.

★

El que avui és progrés, demà serà rutina.

★

L'èxit sovint es deu als consells que no s'han seguit.

★

Unes hores de guàrdias, en un local de la ciutat, amb l'escopeta al braç no valen deu pessetes diàries.

★

La civilització no suprimeix la barbàrie. La perfecciona.

★

Fer desaparèixer la indústria parasitària és un deure. I una defensa.

★

Per a ésser enganyat cal només pensar-se ésser més llest que els altres.

★

Quina finalitat revolucionària pot tenir l'enderrocar estàtues? I en què contribueix a guanyar la guerra?

★

Comencem a pensar que el camí de Catalunya els fa por...

★

No cal fer el que hom li agrada. Cal que agradi el que es fa.

★

Els falsos amics fan com l'ombra. Només us segueixen quan brilla el sol.

★

Quin neguit fan els milicians per les Rambles!

★

Quan començarem a fer la revolució de les consciències?

★

Guiar un auto, atropellar un vianant i fugir, no és, certament, cap acte heroic.

★

No tenim dret a exigir que se'ns governi bé, si obeïm malament.

★

Molts no saben què volen fins que ho aconsegueix un altre.

★

Aconsellar estalvi al pobre és com fer fer dieta al qui s'està morint de gana.

★

L'infern està empedrat de bones intencions. Però el cel ho està de intencions dolentes.

★

Disciplina, sí. Però una disciplina que no ens recordi els temps passats...

ARDAL

Pensem en la responsabilitat que damunt nostre cauria, si per covardia nostra els nostres fills haguessin d'ésser esclaus.

LES JOGUINES

La setmana dels infants

Setmana dels infants!

Joguines per a la mainada!

No hi tenim res a dir, malgrat l'origen clerical del costum. El somriume joiós d'un infant absol el pecat d'origen...

Joguines per als infants, sí. Però cal triar aquestes joguines. Doneu a l'infant joguines que li parlin d'amor, de pau i de treball.

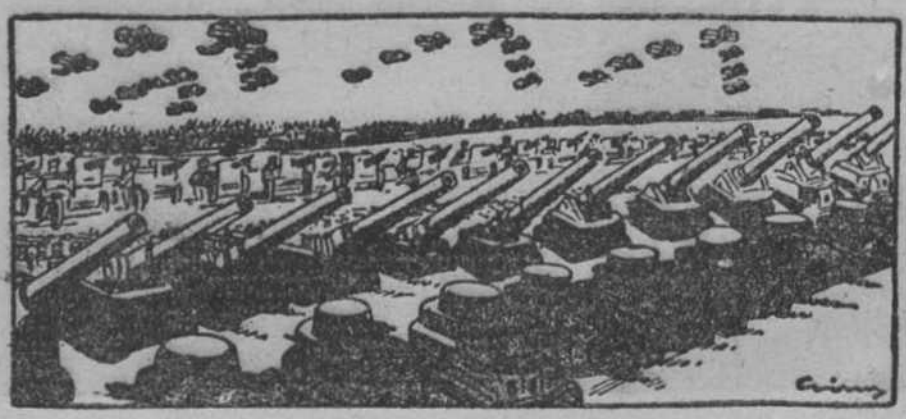
No li doneu joguines de guerra. Que n'és de trist veure a les seves mans, fusells, sabres, canons i metralladores de joguina!

Aparteu d'ells tot allò que recordi la guerra. Que les idees de destrucció i de violència no entrin en el seu tendre cervell. No vulguem incórrer en la responsabilitat d'emmetzinar la seva pensa!

Joguines per als infants, sí.

Però joguines que li parlin d'amor, de goig de viure, de pau i germanor. Que li obrin nous horitzonts i li comuniquin l'afany de saber. Que li inculquin l'afecció al treball i li ofrenin les belleses del món.

Però no feu arribar a les seves mans aquelles joguines que simbolitzen l'odi!

Totes les potències sospiren per la pau!

El Nadal d'enguany

Les festes del Nadal, festejades anyalment com un símbol de la pau i com un cant a la concòrdia de la llar, enguany per als espanyols s'escauen en plena tragèdia, quan els fills autèntics del poble fan ofrena de llur sang generosa per una vida més justa i humana.

Els milers de llars immolades pel feixisme internacional personifiquen el dolor i el martiri d'un poble bàrbarament ultratjat que està ventilant als camps de batalla la qüestió capital de vida o mort, i en tots els indrets del món, on encara hi ha pau, en aquesta festa casolana de fraternitat familiar, l'espectre tètric de la guerra espanyola cobrirà de negre l'espai com a presagi de tempesta.

Al pensament de milions d'homes que en la intimitat de la llar gaudiran del goig confortador ompanyívol dels sers estimats, hi ocuparà un lloc preferent la greu tragèdia del nostre poble, i les causes i orígens de la tempesta sangnant que vivim, potser per la influència germanívola d'aquests dies, seran compreses per aquests esperits fins ara insensibles a la noble causa del proletariat espanyol. Les festes del Nadal, en pau i alegria, conviden als homes a capir les falles i els errors, i donen major estímul a les grans obres.

L'església vaticanista, propulsora del moviment feixista espanyol pot *vestir* enguany el clàssic *pessebre*

França. — *Bé, sí, però com que sóc neutral!*

reproduint el quadre macàbric de les llars bestialment desfetes i dels infants assassinats pels traïdors bandolers de Franco. Un *pessebre* calcat així fóra la reproducció exacta d'un poble que s'havia guanyat un règim de llibertat i que, confiat en llurs destins, ha estat criminalment atacat a l'espatlla pel feixisme internacional i representaria la marca infamant de vilipendi i complicitat d'aquesta gent que es creu monopolitzar la fe i els sentiments cristians.

El Nadal d'enguany ha de remoure les fibres sentimentals de tota la humanitat envers el dolor sagnant d'Espanya. Que el nostre exemple illumini les consciències lliures que la guerra, instrument de mort, misèria i destrucció, sols està en l'ànima corrompuda dels estats feixistes! Que el sacrifici de les vides segades per la metralla reaccionària sigui la clau que obri les portes d'un nou horitzó de pau i reivindicació social!...

La terrible tragèdia del nostre poble instigada per la reacció internacional ha desfet per sempre més l'alegria de milers de llars proletàries i la sang innocent de les víctimes que han caigut clama venjança... Que sigui aquest Nadal, com un símbol de pau o germanor, amb l'exemple del martiri i dolor del dissortat poble espanyol, l'inici de la gran ofensiva universal contra la lepra feixista reaccionària.

A. C. MIQUEL

D'ACORD

Ramon Franco

Havem de donar, encara que sigui per una sola vegada, la raó a Ramon Franco, l'home sense honor. Li havem de donar la raó, després d'haver llegit unes declaracions seves, fetes l'any 1930, en les quals, oblidant el parentiu, qualificava al seu germà, el general de les celles depilades, de «brètol i lladre».

Els fets han confirmat, del tot, les seves paraules. Dels motius que han obligat Ramon Franco a posar-se a les ordres d'un lladre i d'un brètol, no en sabem res. Com tampoc no sabem res dels motius que l'obligaren a deixar tants comptes per pagar a Barcelona, a estafar a Rada i a ésser considerat indesitjable en tres potències europees.

Agraïment

Nazis a Espanya

Van venint nazis a Espanya.

Abans ens venien a prendre la feina, a foragitar els tècnics del país dels càrrecs que ocupaven, a empastifar-nos amb les seves idees i la seva amoralitat.

Aquella condescendència nostra, ara ens l'agraiexen tornant novament a Espanya.

Però, ara, vénen per metrallar infants i dones, per destruir ciutats, per assassinar fills del poble.

Així paguen el que els deixéssim enriquir a casa nostra, usurpant els llocs que ocupaven.

Només ens aconsola de pensar que també hi vénen a morir a grapats!

NO HO SABIEU?

Franco, amic de l'obrer

Ara, l'efeminat Franco vol passar, davant dels estrangers com a palladís dels obrers.

Seria curiós conèixer el seu programa obrerista. En ell, segurament, deuen figurar els següents extrems:

Supressió del dret a la vaga.
Jornal màxim de cinc pessetes.
Jornada de 54 hores.
Sindicació catòlica obligatòria.
Extermini dels obrers esquerristes.
Pau «social», a càrrec del Sometent i «Unión Ciudadana».
Res de retirs ni pensions.
Hospici assegurat en cas de vellesa.
I molta «caritat cristiana».

No ho dubteu gens. El maquillat Franco és un bon amic dels obrers.

Guerra!

GUERRA ! Crit de mort i fam !
GUERRA ! Misèria, odi, ira !...
GUERRA ! Desolació i dol !
GUERRA ! Invàlids, orfes, vídues !

Els qui la volen, la fan,
i, aquells qui no la volien,
al crit de GUERRA ! enardits,
ofrenen la pròpia vida.

GUERRA ! Clamen mil veus,
i les mares, estremint-se,
veuen pertot dolls de sang,
pertot obertes ferides.

I són fills de mare tots
els qui es maten, i els vils riuen,
riuen per dins sense cor ;
si en tinguessin, no riurien !

La GUERRA, la guanyarem,
no hi fa res que hi hagi víctimes ;
els generals, han promès
fer al Poble una sangnia.

I, el Poble, són els Obrers,
són els Soldats, les Milícies ;
els Rics, els provocadors,
ells no ho són, són els qui en viuen !

Són els qui esperen guanyar,
per la promesa fictícia
d'uns militars sense honor
i amb un orgull sense mida.

Aquesta volta, però,
ja els provocadors no riuen,
car la sang s'ha barrejat,
el Poble s'ha fet Justícia !

Que el Poble perdre-la pot...
I si guanya ? Que no riguin !
No sempre ells han de guanyar,
no sempre ells se'n podran riure.

L'han volguda i l'han trobada.
Ja és aquí ! No la volien ?
Si ells perden, ho perden tot ;
nosaltres, només la vida !

I la vida res no val
quan l'esclavitud la humilia ;
ells perden el benestar,
ells perden més que la vida !

Perden l'orgull, el poder,
la força, el rang, i una pila
de privilegis i honors
que ells creien indestructibles.

No fem la GUERRA com ans
per una Pàtria mentida,
privilegi sols de rics,
de generals i de bisbes.

Avui fem la GUERRA tots
per anivellar la vida,
per donar al qui no té
el dret que tenim a viure.

Abaix la GUERRA d'un cop,
que s'acabi el despotisme
i alcem amb orgull el cap
un cop vençut el FEIXISME !

No més GUERRA ! Aquesta i prou !
Però cal fer-nos-en dignes ;
no deixar que guanyin ells,
no deixar cap d'ells amb vida !

Destrocem el capital,
que és de la GUERRA l'origen ;
abolim el militar
amb orgull militarista !

Netegem la Religió
que el Manament cinquè oblida ;
prou dones fora del món
i prou homes amb faldilles !

Imposem la Llei del Crist
rent germans, els homes dignes,
en una era de Pau i Amor,
amb Dignitat i JUSTÍCIA !

JULI PROUS

El proletariat espanyol defensa la causa de la civilització.

El nostre Nadal

Mireu-los, són aquells farsants que un dia
veneraven un Déu perquè naixia
en la més gran pobresa en un portal !
Mireu-los com celebren el Nadal
d'aquell infant que naixia entre palles :
Veient invulnerables les muralles
d'uns cossos abrandats per l'ideal,
els deixebles del Judes criminal,
que es vengué el Crist rebel amb traïdoria,
empunyen el fusell i amb salvatgia
assassinen les dones i els infants !
Mireu-los, són els vils, són els farsants
que dintre del seu cor cobert de ronya
no hi tenen ni guspira de vergonya
i pretenen, encara, per Nadal
posar un compàs d'espera criminal
en la lluita cruel i fratricida,
que amb el virus de l'odi i la mentida
han encès en la terra on han nascut !
Parlen d'un armistici i s'han venut
la pàtria, com abans es varen vendre
aquell infant ja home, que va encendre
la teia llibertària sobre el món !
Parlen d'un armistici, i aquest nom
és buit de tot sentit a casa nostra.
Que el foc de mil fusells desfaci el rostre
del qui deixi escapar un mot de pau,
mentre quedi un botxí del poble esclau
que trenca els seus grillons, i vol ser lliure !
Ni pau ni compassió, si volem viure
un demà ja proper amb el front alt !
I el demà lluminós, serà el Nadal
d'aquella albada roja que s'atansa
amb murmuris de cants plens d'esperança,
que fondran l'egoisme dins del cor,
il·luminant el món amb sa claror.

JOAN NURI CASALS

Un retrat d'actualitat

Heus ací els nous aparells
per poder espantar els ocells.

Compreu allà a «La Criolla»
un trossot d'home invertit,
li poseu una sotana
i un estrenyecaps guarnit
amb colors de la bandera
rojo i *gualda* dels borbons;
li pengeu una pistola,
un rosari i municions
junt amb un escapulari
del Sagrat Cor, beneït,
amb el seu «detente bala»
que protegeix els bandits.
Un sabre, que l'arrosegui
perquè així sembli valent;
un barret marca «Clodoaldo»
amb el seu additament
d'una ploma de gallina
perquè estigui en situació
aquest monstre mig exòtic
tan mal parit com traïdor.
Perquè llueixi la hidalguia
poseu-li els braços en creu,
als quals hi haurà les estrelles
que adquirí a qualsevol preu.
Quan estigui a punt de solfa,
li poseu en una mà
un salpasser com un símbol
del seu fervor cristià.
A l'altra una hòstia sagrada
i a l'espatlla un bon fusell,
«made in germany» perquè el «tasti»
qui no combregui com ell.

Sobre el capell com un «inri»
un cartell pintat amb sang
amb l'inscripció «ARRIBA ESPA-
[ÑA»
(la que volen fer-ne fang)
L'enganxeu bé pel darrera
amb un tros de samaler,
i com una estàtua eqüestre
se'l posa sobre un paller.

Heus ací el retrat autèntic
d'un feixista dels novells:
és el model més perfecte
per poder espantar els ocells.

FRA CANDELA.

CINISME

Diu el Papa...

El Papa de Roma ha dit que no li fa res que la guerra duri cinc anys, mentre que la guanyin els feixistes, defensors de la religió.

Al panxacontenta del Vaticà, no li fa res que es vessi la sang, que es destrueixin els pobles, que una nació s'arruïni. El que li interessa és que la clerecia no perdi la lluita i que el capitalisme es salvi!

Si Crist veiés la mala fi que ha fet la seva obra, es tornaria ateu!

—Herr Müller... Aquest poble ens convé!

LA LIQUIDACIO

Que no s'ho pensin!

Les coses ja es van perfilant. Itàlia i Alemanya volen cobrar l'ajut donat als militars facciosos. I presenten el compte.

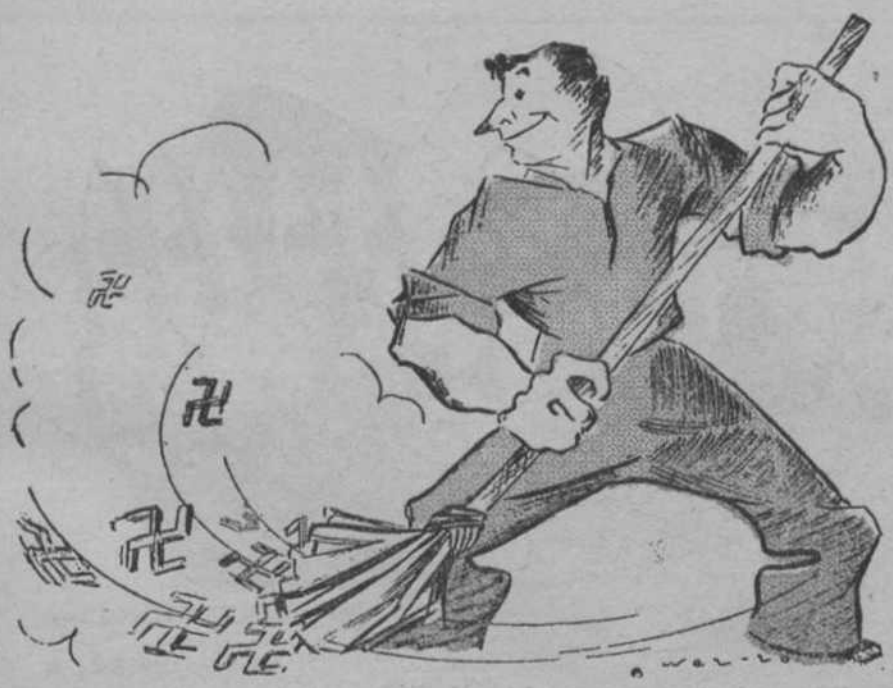
Itàlia sembla que amb el reconeixement, per les potències d'Europa, de l'atropell comès contra el poble abissini es dóna per satisfeta, i no té gaire interès a anar més enllà en la seva aventura d'Espanya.

Alemanya, també vol que li paguin els seus treballs i sembla que es conformarà amb algunes colònies escadusseres i amb certes facilitats econòmiques.

Ens està bé, si França i Anglaterra, per tal de conservar la pau, no tenen inconvenient a cedir a les potències feixistes territoris dels seus. Però ens oposarem tots que, per a pagar els agressors del poble, sigui sacrificat un sol pam del territori espanyol.

Itàlia sembla que ja ha palesat la impossibilitat de quedar-se amb les Balears. Però Alemanya aspira a fer-se seves la Guinea espanyola i Fernando Póo. I això, que no s'ho pensin...

El poble no ha vessat la seva sang per a enriquir el feixisme!

Any nou, vida nova.

L'ACTUALITAT

ARMISTICI

Això ens proposen. Però un armistici no el podem aceptar per dues raons. La primera és ben lògica: nosaltres no hem provocat aquesta guerra, estem dintre la legalitat; el poble expressà la seva voluntat el 16 de febrer i aquest elegí el Front Popular. Un govern sortit del Front Popular és un govern del poble i, per tant, legal, i en proposar-nos un armistici a base d'unes eleccions generals, cal preguntar: ¿Com es farien aquestes eleccions? Indubtablement seria a base d'una intervenció estrangera amb un exèrcit internacional, per mantenir l'ordre (?).

Però, senyors estranyers, si nosaltres ja les hem fetes les eleccions! Si les vam guanyar! No som nosaltres qui ha provocat aquesta guerra! El Front Popular féu un programa, el poble l'aprovà i per tant era legal. La democràcia anglesa podria aceptar això? Baldwin, que fou elegit (?) per el poble anglès si de cop i volta una sublevació feixista s'hagués volgut fer amo del poder, enviant-hi moros i legionaris, i que després d'un cert temps li proposessin un armistici, la finalitat del qual fos unes noves eleccions generals, ¿no en protestaria? ¿hi estaria conforme? És el mateix cas nostre; no el podem aceptar aquest pacte ignominiós.

La segona raó, és que després de les eleccions, d'això, n'estem segurs, el triomf seria nostre, ¿quines serien les conclusions que formarien el diguem-ne tractat? Ells són centralistes. Catalunya i Euscadi són autònomes, ambdós estatuts aprovats per parlaments *legalment* constituïts. Tothom sap que la constitució de la República concedeix l'autonomia a totes les regions o nacionalitats ibèriques que la demanin. A València s'ha constituït el govern, que ha de governar la regió autònoma, per tant no tardarà a tenir el seu Estatut. El mateix passa a Aragó, i no parlem de Galícia, puix que ja són prou conegudes les aspiracions nacionalistes del poble gallec.

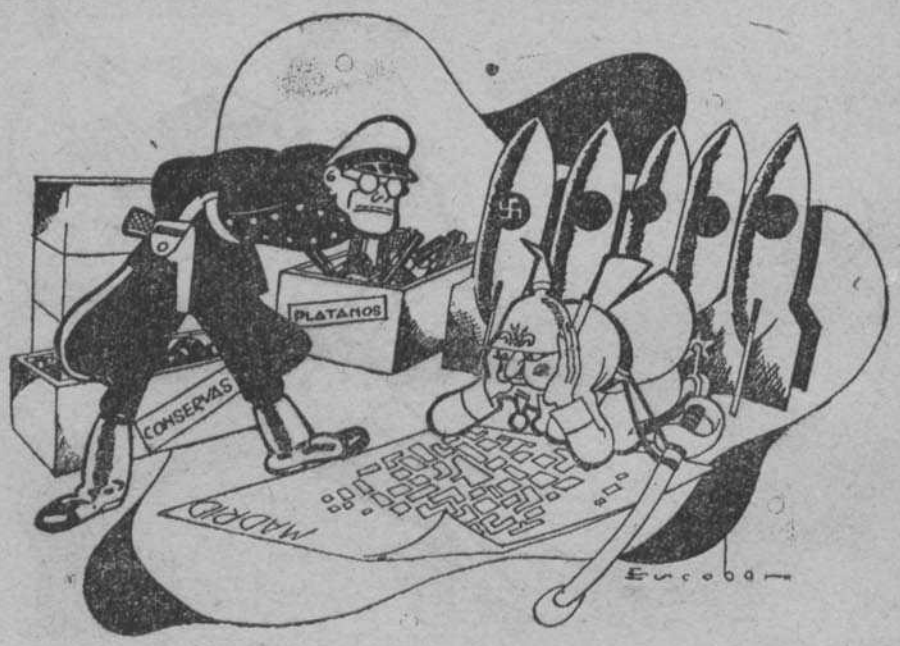
Doncs bé! Aquesta gentola (imagineu-vos com cridarien els albinyanistes), voldrien treure totes les autonomies i constituir «la España única e indivisible» com tantes vegades hem vist escrit en aquells periòdics reaccionaris. O sigui que ens voldrien imposar l'Espanya negra, l'Espanya de la esclavitud, de la ignorància, de la barbàrie. Ells que tot seguit que tingueren el poder a les mans (bienni negre), imposaren, com si no tinguesin temps, els salaris de fam, al camp; perseguiren al proletariat i se li prengueren tots els mesquins avantatges que a cop de sacrificis havia aconseguit. Catalunya li fou aplicat el dogal de la cèlebre llei del 2 de gener.

No! No podem aceptar això! El seu bàrbar programa ja l'han realitzat en les poblacions on encara dominen. Tots sabem que s'han matat obrers en massa, tots sabem que el seu objectiu és la destrucció, destruir tot allò que sigui, que representi la cultura; volen tenir al poble sota el jou, el volen explotar, escanyar, i ells viure amb l'esquena dreta. Nosaltres davant d'aquest projecte d'armistici solament podem dir: NO!

Pensem, en Astúries, la repressió, les venjances! Pensem en els braus minaires, caiguts en aquesta lluita heroica! I en tots els que han caigut, tots els nostres germans fills de mare, que han donat la seva vida per la nostra llibertat! Ells no pensaren en els que deixaven: ni fills, ni vells; marxaren per l'ideal, per nosaltres. Ells, doncs, s'aixecarien i amb veu potent, ens podrien dir: Covards!!! Morírem, perquè tinguéssiu una vida millor, ens sacrificàrem per vosaltres, i vosaltres us sentiu impotents per continuar la lluita! Cerqueu en un armistici, la pau? No, no vulguem que la consciència ens acusi de tal manera. Lluitem! No podem cedir. És una lluita a mort.

Si l'armistici fos un fet, i tot el que ens proposen es realitzés, no podríem conviure. Al cap de dos anys, i potser abans i tot, hi tornaríem a ésser. Dos fronts completament oposats l'un de l'altre, junts no hi podem viure. Algú dirà: així, doncs, només queda un remei: continuar la lluita fins a matar-nos, l'un o l'altre. És així la realitat. Però a nosaltres no ens falta braó; Madrid no ha caigut ni caurà. S'ha dit que Madrid serà la tomba del feixisme, i ho serà. L'empenta continua i continuarà més ferma que mai i per tant no necessitem la intervenció estrangera; car ja ens han ensibornat prou, amb les seves reunions i reunionetes, i ara ens vénen amb un armistici. No ens en preocupem més. Deixem que viatgin d'açí allà i nosaltres continuem, la ruta gloriosa, el final de la qual serà la VICTORIA!!!

HECTOR ANDREU

—El te mocho preocupat aquest front? Eh Frangco.
—Si, és un front que no m'el puc treure del cap.

ONA CURTA

Llegim que Alemanya envia a Espanya els seus pilots aviadors novells per tal que facin les primeres pràctiques, i que després, els fa retornar a Alemanya.

Els generals facciosos s'han sentir satisfets que un exèrcit estranger es pugui perfeccionar vessant la sang dels espanyols. És un nou motiu d'orgull per a la seva mentalitat de degenerats...

Oh el «glorioso ejército»!

★

Armistici... Sí. Una mena de corda que tregui del pou en Franco i els seus companys de bandidatge. Una enganyifa en què no caurà el nostre poble de cap de les maneres.

Armistici... Una treva que els permeti reposar de les patacades rebudes i organitzar-se de bell nou... No! Que no s'ho pensin. Aquesta guerra és a mort. I els havem d'esclafar...

★

Tot sovint els diaris parlen de si Franco, el general efeminat, és viu o és mort.

A nosaltres aquest extrem no ens preocupa gens ni gota. De viu, ja ha palesat que ho és, fent negocis amb l'estranger i mantenint-se prudentment apartat dels camps de batalla. De mort... ho serà, més tard o més aviat, sinó té la precaució de fugir a temps...

Franco, personalment, no interessa. Nosaltres lluitem contra els qui el fan bellugar. I aquests, sí que són ben vius.

★

La policia portuguesa es llueix perseguint espanyols esquerristes.

Caldrà, un cop obtingut el triomf, recordar l'actitud dels feixistes lusitans, ridículs i llefiscosos, per a procedir en conseqüència...

La massa proletària espanyola no perdrà aquest cop, la memòria.

★

Uns feixistes van delatar Clara Campoamor a les autoritats italianes.

I aquestes, la tenen detinguda.

Això sí. Molta noblesa i molta «caballerosidad».

Covards!

★

Diuen els diaris que, ara, a Sevilla, només es veuen alemanys.

Deu resultar encisador oir, pels carrers, els «moros rossos», demanar un «schmud auch manzanillen»...

O parlar de «der Goldernturm...», la Torre del Oro!

★

Els facciosos s'han atrevit, per veure si una complicació internacional els salva, a esfondrar un vaixell rus...

Diuen que quan Déu vol perdre algú fa que perdi l'enteniment...

I ells, pobrets, ja fa temps que no els en queda.

★

Franco, el general de les celles depilades, deu a Alemanya uns 230 milions de marcs i l'import de 237 avions...

Alemanya sabrà el que es fa (és un dir), però pot tenir la seguretat que l'Espanya alliberada no pagarà aquest deute.

Si no cobra dels jesuïtes!

★

Alemanya és el país de les organitzacions. Ara, segons veiem, ha organitzat, d'una manera admirable, la fam.

Ha d'ésser molt bonic morir-se de gana amb una perfecta organització.

Delícies de la raça pura!

★

Vostès no ho haurien sospitat que Culera, el modest poble de la costa brava, tingués una excepcional importància estratègica... Però deu ésser així...

L'altre dia fins hi van anar uns avions italians...

Si serà que hi van anar atrets pel nom!

★

L'estraperlista Uzcúdun s'entreté assassinant pescadors... I encara se n'alaba.

Bé. Nosaltres li prometem el knock-out definitiu quan caigui a les nostres mans.

I que serà espectacular. Pot creure-ho.

★

Queipo de Llano ha autoritzat l'obertura de timbes a Sevilla.

L'home deu treballar al tant per cent, naturalment.

Arri poc o molt.

★

Els legionaris de Franco han promès a la Verge del Rocio no afaitar-se fins haver pres Madrid.

Tenen barba per anys.

Barba i paràsits.

★

Tanmateix llençar unes bombes a Culera no requereix gaire valentia!

Correspondència

Mayet. — No és d'actualitat. I cregueu que ho sentim.

P. Recasens. — Atesa la vostra indicació. Mercès pels elogis.

Un de Lloret.—No serà tant! Rebut el vers.

Sòmines.—D'on us ho heu tret, això? És més vell que el mocar-se!

Nin.—No, home, no. No us alarmeu.

Flor. — Al cove, sense gaires compliments.

Loreto M. — Té una certa flaire de feixisme que ens escamna.

Odòn. — És fluixet.

Saladrigas. — Envieu els ninots en paper de barba i fets amb tinta xinesa. Poden anar.

Rafael Het. — Anirà quan hi càpiga. És tan llarg!

Xop. — No farem res. No ho veu que no encaixa amb el nostre tarannà?

Ramona. — Bé «maca», molt bé. Endavant.

A. M. — Veurem. No us podem dir que sí ni que no.

Un de Sans.—Bé, vaja! Com a humorada pot passar, però...

La colla del «llanto». — Ho publicarem la setmana que ve.

Tot o res. — Doncs, mireu, deixem-ho a res.

Perelló. — Se us ha vist la de sota. Això és afanat.

Maria de la R. — No pot anar ni amb rodes.

Samuel. — Veurem què farem. No us ho podem dir.

Zuazo. — Una abraçada i bona sort.

Imp. A. NUÑEZ.-S. Ramon, 6 i Barbarà, 24

—¿NO HAVIEM D'ENTRAR A MADRID?
—SÍ, HAVIEM D'ENTRAR A MADRID...

2997 1934

Preu: 25 cèntims

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

JOGUINES PER ALS INFANTS

Editat pel Sindicat de Dibuixants Professionals

No es una bebida de lujo, sino de gusto

CHAMPAGNE

FREIXENET

ES EL MEJOR DE LOS ESPUMOSOS ESPAÑOLES

Despatx i Dipòsit: Pablo Iglesias, 59

Telèfon 11953 Barcelona

ABR·Y·TAP

ABRE CON FACILIDAD Y CIERRA HERMETICAMENTE TODA BOTELLA CON TAPÓN METÁLICO

PIDALO EN TODAS PARTES

Precio detall 95 cts. Apartado 886 Barcelona

Produccions Iris - Elèctrica Farré

Fàbrica de pintures, Verniços i Esmalts

Materials elèctrics i Instal·lacions elèctriques

Corts, 533 - BARCELONA - Tel. 30204

Frontó Txiki - Alai

PLAÇA BONSUCCES, 1

GRANS PARTITS A RAQUETA
PER LES MILLORS JUGADORES
DE LA ESPECIALITAT

Monguió i Scharlau, Sucr.

VERNIÇOS, ESMALTS, PINZELLS

Aragó, 219 - BARCELONA - Telèfon 70826

FRONTÓ NOVETATS

TOTS ELS DIES GRANDIOSOS PARTITS TARDA I NIT

ELS MILLORS PILOTARIS

ESPECIALITATS : PUNTA I PALA

DETALLS PER PROGRAMES

ANIS BLAU

CONYAC FASSINA CATALANA MONTPLET BARCELONA CONYAC

Montplet Montel